

Aan

Minister van SZW

nota

Concept TK brief voortgang Leven Lang Ontwikkelen

BRIEF ONDERTEKENEN

Directie

Datum
15-12-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door

Uiterlijk bij
15 december 2025

Bijlage(n)
3

Aanleiding

Aan de Kamer is toegezegd een brief over het LLO-beleid te versturen in het najaar van 2025. Met deze brief informeren we de TK over de stand van zaken en lopende initiatieven binnen het LLO-dossier. Een eerder versie van de brief heeft parallel voorgelegen bij u, de Minister en Staatssecretaris van OCW, en de Minister van EZ in november. De brief is op uw verzoek ingekort, en meer gericht op de essentie van de brief. Tegelijkertijd is LLO veelomvattend en resulteert de weergave van beleid van drie departementen in een omvangrijke brief. Met in acht neming van de geleverde commentaren en doorgevoerde wijzigingen, zijn MOCW, SOCW, en MEZ akkoord met verzenden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd om akkoord te gaan met medeondertekening van de Kamerbrief en het door u verzenden van de Kamerbrief aan de TK.

Kernpunten

Kamerbrief

- De Kamerbrief beschrijft de gezamenlijke inzet op leven lang ontwikkelen (LLO) als antwoord op maatschappelijke en economische uitdagingen
- De brief behandelt (1) het belang van LLO voor werkzekerheid, innovatie, welzijn en brede welvaart, (2) de huidige situatie en rolverdeling, (3) de voornaamste knelpunten (4) het huidige beleid met drie doelen, (5) vervolgstappen.
- Ad.1. We noemen drie uitgangspunten: LLO helpt werkzekerheid en bestaanszekerheid van mensen te vergroten, versterkt innovatievermogen en productiviteit van het bedrijfsleven, en versterkt de regionale arbeidsmarkt en economie.
- Ad. 2. Internationaal vergeleken is de nationale situatie niet slecht, maar signaleren we dat mensen die het meest baat hebben bij scholing het minste deelnemen.
- Ad. 3. Deze tekst benadrukt de knelpunten bij LLO, o.a. ontbreken van een sterke leercultuur op de werkvloer, beperkte middelen bij mkb, lage bewustwording, financiële drempels voor kwetsbare groepen, en het gebrek aan structurele investeringen.
- Ad. 4. De drie departementen werken samen aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt, waarin leren vanzelfsprekend is, met drie doelen: (1) Meer

mensen volgen scholing; (2) Meer mensen ontdekken dat leren op en van het werk lonend is; (3) Leren

- Ad. 5. Overheid, werkgevers en partners moeten samen zorgen voor een duidelijke, blijvende aanpak. Vooral kwetsbare groepen hebben laagdrempelige toegang nodig. Beleidsregels zijn nu te versnipperd. Een nieuw kabinet moet dit verbeteren en zorgen voor een sterke, samenhangende basis voor Leven Lang Ontwikkelen.
- De brief is afgestemd met OCW en EZ, en een concept is voorgelegd aan de Stichting van de Arbeid. Binnen SZW is de brief afgestemd met directies PDV (arbeidsmarktinfrastructuur en ontwikkelpaden) en ASEA (arbeidsmarktkrapte).

Datum
15-12-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Toelichting

Politieke context

Met de Kamerbrief doen wij verscheidene toezeggingen en moties af:

- Toezegging aan Patijn (GroenLinks-PvdA) van 24 mei 2025 om te verdiepen in de knelpunten waar scholingsfondsen tegenaan lopen en komt hierop terug in de aankomende brief over LLO.
- Toezegging aan Thiadens (PVV) van 24 mei 2025 om in de LLO-brief ook in te gaan op de toegankelijkheid van de LLO-faciliteiten.
- Toezegging aan Saris (NSC) van 24 mei 2025 om in de LLO-brief ook in te gaan op persoonlijke ontwikkelbudgetten.
- Motie van het lid Gijs van Dijk van 28 januari 2021 om te bevorderen dat gemeenten alle kwetsbare jongeren in de bijstand een leer-werkaanbod aanbieden.
- Motie van de leden Nijkerken-de Haan en Tielen van 19 november 2020 om te stimuleren dat gemeenten, UWV en vakbonden met regionale werkgevers in de arbeidsmarktregio's samenwerken om «startbanen» open te stellen voor jonge mensen die aan hun loopbaan willen beginnen.

Bijlagen bij de brief

- In de bijlage bieden we ook een toelichting op de beleidsinstrumenten waarmee een aantal toezeggingen en moties wordt afgedaan.
- In de bijlage bieden we ook de door Ockham IPS in samenwerking met SEOR uitgevoerde evaluatie aan van de inmiddels beëindigde subsidieregelingen ontwikkeladvies STAP en ontwikkeladvies praktisch opgeleiden.
- In de bijlage bieden we ook de door Ockham IPS in samenwerking met SEOR uitgevoerde eindevaluatie van de SLIM-regeling aan.
- In de bijlage bieden we ook de door ECBO, Ockham IPS, Hobéon, en ROA uitgevoerde verkenning naar de verbreding van de wettelijke taak LLO aan.
- In de bijlage bieden we ook de door ECBO, Ockham IPS, Hobéon, en ROA opgestelde deelrapport in het kader van brede verkenning wettelijke taak aan.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	TK brief voortgang Leven Lang Ontwikkelen	Verzenden aan TK	
2	Bijlage - Toelichting LLO instrumenten	Verzenden aan TK	

3	Bijlage -
Eindevaluatie
Ontwikkeladvies	Verzenden aan TK
4	Bijlage -
Eindevaluatie SLIM-
regeling	Verzenden aan TK
5	Bijlage - Eindrapport
Onderzoek
Verbreding wettelijke
taak LLO	Verzenden aan TK
6	Bijlage - Deelrapport
in het kader van
brede verkenning
wettelijke taak LLO	Verzenden aan TK

Datum
15-12-2025

Onze referentie
2025-